

# LUKIOT JA TOISEN ASTEEN AMMATILLISET OPPILAITOKSET - PALKITUT

## 3. PALKINTO

**Karoliina Mäkinen / Tammerkosken lukio**  
**Opettaja Pirjo Kanerva**

SUMUVERHON TAKAA

Aventura 1843

Niin sumuista on merellä, niin mustaa on vesi.

Purjeet lepattavat tuulessa, vaikkei tuuli käy, tyrskyjen rytmikäs hakkaus laitoja vasten tuntuu synkkänä kuminana, vaikka on tyyntä. Olemattomien aaltojen harjalla valkeat meriaaveet laulavat ilkkuvaa balladia hukkuville.

Kingstonin mahtava olemus ilmestyy kajuutan ovelle. Hänen kädessään on rommipullo ja mustien silmien syvyyksissä palaa punainen tuli, se sama liekki, joka niihin syttyi sinä ukkosyönä Shanghain satamassa. Meidän viimeisessä satamassamme.

Kingston rämähtää nauramaan, ja hänen naurussaan kaikuu rottien vinkuna, tyrskyjen iskut kallioihin ja mätänevän puun valitus.

– Ryyppy teille, veikkoset, hän huutaa ja viskaa pullon päin laivan laitaa. Tummanruskea rommi roiskuu kannelle ja sekoittuu suolaiseen meriveteen. – Ja suotuisia purjetuulia, Kingston lisää ironisesti kähisten. Vihreän pullon sirpaleet jäävät makaamaan tammilankuille kuin murskautuneen sielun kappaleet. Minun sieluni.

Toverini väistyvät vaitonaisina Kingstonin tieltä, kun tämä suolaveden kauhduttama sininen takki liehuen rymistää portaat ylös ohjauskannelle. Hän sivelee hellästi ruorin kiillotonta pintaa, ja hetken hänen silmänsä ovat entiset, raudanharmaat, mutta nopeasti tuttu punainen hohde täyttää ne jälleen. – Kurssi kohti pohjoista, hyvät herrat, Kingston sanoo hiljaa, mutta hänen äänensä ei jää keneltäkään kuulematta. Jokainen tottelee vastustelematta. Kuten totteli sinä armon vuonna 1751.

Katson köysissä työskenteleviä käsiäni, ohuita ja luisevia. Ne eivät enää tunnehamppuköyden karkeaa pintaa, eivät vaikka köysi raastaisi ne verille. Kasvoni eivät tunne vihmovaa sadetta, eivät vaikka tihku niitä raskaan viikon ajan hyytäisi. Tätä ovat päiväni, vuodesta toiseen ja kauemmin. Jokainen kuin edellisen päivän heijastus, samat tunteet, samat katseet, sama kaipuu. Koskaan ei tuuli vaihda suuntaa, minä tiedän sen. Minä olen laivan tarkkailija, kaukokatse, hän, joka katsoo horisonttiin.

Laiva kyntää halki meren aavaa, ohi saarien ja luotojen. Silmät tähyävät kuin vanhasta tottumuksesta sinne, minne ei enää ole kulkulupaa meidän purtemme seiloreilla. Kaukana ovat ne ajat, jolloin merellä oli elämäni. Nyt täällä huutaa vain kuolema.

Läpi aamun, päivän ja illan olemme purjehtineet, nyt koittaa yö ja tähdet syttyvät taivaalle. Myrskylyhty kiikkuu valaisten harmaata laivaamme, palavan liekin kylmä, keltainen valo tanssahtelee levottomasti veden mustalla pinnalla. Niin sumuinen on meri.

Yövahdin kolmannen tunnin aikaan sumusta nousee esiin kauniin kuunarin ylväs, kaareva keula. Valo loistaa sen ikkunoista, ja sen laidat ovat valkeat ja hienot, sen köydet vahvat ja mastot suorat, sen kannella juoksevat miehet täynnä elämän voimaa. He ovat havainneet meidät.

Meissä he näkevät harmaan purren ja kuolleet purjeet. He näkevät hiljaiset miehet laidoilla, ontot, lommoposkiset miehet, joiden silmät tähyävät turhaan sinne, minne ei enää ole kulkulupaa. He kuulevat ruuman rottien vinkunan ja mätänevän puun itkuvirren. Ja kaikkein suurimpana he näkevät Kingstonin, meidän hurjan kiiluvasilmäisen kapteenimme, jolla on kädessään murtunut sapeli. Sen jälkeen he eivät enää näe.

Kerran olimme mekin kuunarin miesten kaltaisia. Silloin en minäkään suuria miettinyt. Suurella rakkaudella ja pelolla työskentelin ja elin, meri ja laiva olivat tapani elää ja tahtoni kuolla. Se oli valintani, ja valinnastani saan nyt katkerasti maksaa. Jokainen päivä lisää velkani suuruutta, kalliilla olen kaiken maksanut. Meidän laivamme tähden joutuvat myös tuon valkean kuunarin miehet kaikkensa antamaan, eikä heille jää mitään. Ei muuta, kuin ne mietteet, jotka minuakin saalistavat. Aamusta seuraavaan auringonkoittoon ja kauemmas.

Kuunarin miehet eivät vielä tiedä, että heistä on tullut samanlaisia kuin meistä täällä Aventuralla. He eivät tiedä, että kaukaisena muistona heidän mieleissään tulee ajasta aikaan väikkymään paikka, jonka portit ovat heiltä, kuten meiltäkin, iäksi sulkeutuneet. He eivät tiedä, että se muisto on oleva se, joka lohduttaa heitä tässä harmaudessa ja karkottaa kylmyyden, mutta joka myös jäytää katkerana kaipuuna silloin, kun ennen niin rakas meri hyytää ja vihaa sumuverhon takana.

Se muisto on täynnä eläviä ääniä, puhetta ja naurua. Se on täynnä laulua ja tynnyrien kolketta, pyörien narinaa ja askeleita. Täynnä ikkunasta loistavaa tavernan tulta ja valaistua mukulakiveä. Muisto, joka armaalla merellä vietetyn ajan jälkeen aina siintää merimiehen mielen horisontissa.

Kotisataman muisto.

Kingston seisoo takanani ja katsoo ääneti ulapalle. Hänen kädessään on rommipullon merenvihreä sirpale.